

Ιεροδιάκονος Παῦλος Μπάλλεστερ-Κονβαλιέρ

ΓΙΑΤΙ ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑ ΤΟΝ ΠΑΠΙΣΜΟ

οἱ τέσσερες Ἱεράρχαι

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ
ΔΗΜΟΥ ΦΙΛΩΤΑ - ΦΛΩΡΙΝΑ

Ιεροδιάκονος Παῦλος Μπάλλεστερ-Κουβαλιέρ

ΠΙΑΤΙ ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑ ΤΟΝ ΠΑΠΙΣΜΟ*

A'

"Ενα φρικτό δίλημμα"

Ή μεταστροφή μου στήν 'Ορθοδοξία ἀρχισε μιὰ μέρα, ποὺ διόρθωνα τοὺς καταλόγους τῆς βιβλιοθήκης τοῦ μοναστηριοῦ στὸ όποιο ἀνήκα. Τὸ μοναστήρι αὐτὸ εἶναι τοῦ Τάγματος τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου καὶ βρίσκεται στήν πατρίδα μου τὴν Ἰσπανία.

Ἐνώ ταξινομοῦσα διάφορα παλαιά ἔγγραφα σχετικὰ μὲ τὴν Ιερὰ Ἐξέτασι, ἐπεσε στὰ χέρια μου ἔνα ἔγγραφο ἀληθινὰ καταπληκτικό, χρονολογούμενο ἀπὸ

* Τό ἀρθρό αὐτό τοῦ τότε ιεροδιακόνου π. Παύλου Μπάλλεστερ-Κουβαλιέρ δημοσιεύθηκε σὲ δύο συνέχειες στό περιοδικό «Κιβωτός», Ἰούλιος 1953, σελ. 285-291 καὶ Δεκέμβριος 1953, σελ. 483-485. Ο μεταστραφεῖς στήν 'Ορθοδοξία πρώην Φραγκισκανός μοναχός προήχθη σέ τιτουλάριο ἐπίσκοπο Ναζιανζού τῆς Ιερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς μέ ἔδρα τό Μεξικό. Ἐκεῖ εἶχε μαρτυρικό τέλος ὁ δύμολογητής αὐτὸς τῆς 'Ορθοδόξου πίστεως. Τὴν εἰδηση τῆς δολοφονίας του ἀνέγραψε στήν πρώην σελίδα ἡ ἑφημερίς «Καθημερινή» (Σάββατο 4 Φεβρου-

τὸ ἔτος 1647. Στὸ ἔγγραφο αὐτὸ ἀναφερόταν μιὰ ἀπόφασις τῆς Τερᾶς Ἐξετάσεως, ποὺ ἀνεθεμάτιζε ὡς αἱρετικό κάθε χριστιανὸ ὁ ὅποιος θὰ τολμοῦσε νὰ πιστεύσῃ, νὰ παραδεχθῇ καὶ νὰ μεταδώσῃ σὲ ἄλλους τὸ ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος στηριζόταν στὸ ἀποστολικὸ κῦρος του.

Ἐπρόκειτο γιὰ ἔνα εὔρημα φρικτό, ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ χωρέσῃ ὁ νοῦς μου. Σκέφθηκα ἀμέσως, γιὰ νὰ καθησυχάσω τὴν ψυχή μου, ὅτι ἵσως ἐπρόκειτο γιὰ τυπογραφικὸ λάθος ἢ γιὰ μιὰ πλαστογράφησι, πρᾶγμα ποὺ ἄλλωστε ἦταν συνηθισμένο στὴν Δυτικὴ Ἑκκλησία ἑκείνης τῆς ἐποχῆς, στὴν ὅποια ἀναφερόταν τὸ κείμενο. Ἄλλὰ ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἔκπληξις μου ἔγινε μεγαλύτερη ὅταν ἐρεύνησα καὶ διεπίστωσα ὅτι ἑκείνη ἡ ἀπόφασις τῆς Τερᾶς Ἐξετάσεως ποὺ ἀναφερόταν στὸ ἔγγραφο ἦταν αὐθεντική. Πράγματι, ἥδη σὲ δύο περιπτώσεις προγενέστερες, δηλαδὴ στὰ 1327 καὶ

αρίου 1984) διὰ τῶν ἔξης: «ΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ Ο ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΠΑΥΛΟΣ. Ὅπως ἔγινε γνωστό ἀπό τὴν πόλη τοῦ Μεξικοῦ πέθανε προχθές δὲ ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ Παῦλος Ντί Μπάλλεστερ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχιεπισκοπῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς. Ο θάνατος προῆλθε ἀπό δολοφονικὴ ἐνέργεια ἀτόμου ήλικίας 70 ἑτῶν, Μεξικανοῦ πρώην στρατιωτικοῦ καὶ πάσχοντος ἀπό ψυχασθένεια. Στὴν κηδεία τοῦ ἐπίσκοπου πήγε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Τάκωβος, ὁ ὅποιος καὶ ἔζηρε τὸ ἔργο τοῦ δραστήριου ἐπισκόπου. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Παῦλος εἶναι ἰσπανικῆς καταγωγῆς, ἀσπάσθηκε ἐνήλικος τὴν ὄρθδοξία καὶ διέπρεψε ὡς ποιμένας καὶ συγγραφέας. Οἱ ἀρχές τοῦ Μεξικοῦ δέν ἀποκλείουν τὸ ἐνδεχόμενο δράστης νὰ κατέχεται ἀπό ιδιάζουσα θρησκομανία».

στὰ 1351, οἱ Πάπαι Ιωάννης ΚΒ' καὶ Κλήμης ΣΤ' διαδοχικῶς εἶχαν καταδικάσει καὶ ἀναθεμάτισει κάθε ἔναν ποὺ θὰ τολμοῦσε νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος, καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ ἀποστολικοῦ του βίου, εἶχε ἀπολύτως ὑποταχθῆ στὴν μοναρχικὴ ἐκκλησιαστικὴ αὐθεντία τοῦ πρώτου Πάπα καὶ Βασιλέως τῆς Ἑκκλησίας, δηλαδὴ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Καὶ πολὺ ἀργότερα, ὁ Πίος Ι' στὰ 1907 καὶ ὁ Βενέδικτος ΙΕ' στὰ 1920 εἶχαν ἐπαναλάβει τὰ ἴδια ἀναθέματα καὶ τὶς ἴδιες καταδίκες.

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἀποκλείσω κάθε πιθανότητα ἀβλεψίας ἢ πλαστογραφήσεως. Κι ἔτσι ἀντιμετώπισα ἀμέσως ἔνα σοβαρὸ πρόβλημα συνειδήσεως.

Προσωπικά, μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ παραδεχθῶ ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος διατελοῦσε κάτω ἀπὸ οἰοδήποτε Παπικὸ πρόσταγμα. Ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ ἀποστολικοῦ του ἔργου ἀνάμεσα στὰ ἔθνη ἀπέναντι ἑκείνης ποὺ χαρακτήριζε τὴν ἀποστολή τοῦ Πέτρου ἀνάμεσα στοὺς περιτετμημένους ἦταν γιὰ μένα ἔνα ἀτράνταχτο γεγονός ποὺ τὸ φώναζε ἡ Ἀγία Γραφή.

Τὸ πρᾶγμα ἦταν γιὰ μένα καταφάνερο, ἀφοῦ οἱ ἔξηγητικὲς ἔργασίες τῶν Πατέρων σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο δέν ἀφήνουν τόπο στὴν παραμικρὰ ἀμφιβολία. «Ο Παῦλος -γράφει ὁ ιερὸς Χρυσόστομος- διακηρύσσει τὴν ίσοτητά του μὲ τοὺς ἄλλους ἀποστόλους καὶ θέλει νὰ συγκριθῇ, δχι μονάχα μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν πρώτο ἀπ' αὐτούς, γιὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ καθένας τους εἶχε τὸ ἴδιο κῦρος». Πράγματι, ὁμο-

θυμαδὸν ὅλοι οἱ Πατέρες παραδέχονται ὅτι «ὅλοι οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι ἡσαν τὸ ἕδιο ποὺ ἦταν ὁ Πέτρος, δηλαδὴ ἡσαν περιβεβλημένοι τὴν ἕδια τιμὴ κι ἔξουσία». Εἰναι ἀδύνατο ὅποιοσδήποτε ἀπ’ αὐτοὺς νὰ ἀσκοῦσε ἔξουσία ἀνώτερη στοὺς ἄλλους, διότι ὁ ἀποστολικὸς τίτλος ποὺ εἶχε ὁ καθένας τους ἦταν «ἡ μεγαλύτερη αὐθεντία, ἡ κορυφὴ ὅλων τῶν ἔξουσιῶν». «Ολοὶ ἡσαν ποιμένες, ἐνῷ τὸ ποίμνιο ἦταν ἔνα. Καὶ τὸ ποίμνιο αὐτὸ ποιμανόταν ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους μὲ ὄμόθυμη ὅλων συγκατάνευσι».

Τὸ ζήτημα ἦταν, λοιπόν, κατακάθαρο. Κι ὅμως, ἡ ρωμαϊκὴ διδασκαλία ἐδῶ ἦταν ἀντίθετη ἀπὸ τὰ πράγματα. Ἐτσι εἰσῆλθα γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ μου σ’ ἔνα τρομακτικὸ δίλημμα. Τί θὰ διάλεγα: Ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὴν Τερὰ Παράδοσι, ἡ τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μου ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος; Σύμφωνα μὲ τὴ ρωμαϊκὴ θεολογία εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴ σωτηρία νὰ πιστεύουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι καθαρὴ μοναρχία, τῆς ὅποιας μονάρχης εἶναι ὁ Πάπας. Ἐτσι, ἡ σύνοδος τοῦ Βατικανοῦ, συνοψίζοντας ὅλες τὶς προγεινέστερες καταδίκες, διεκήρυξε ἐπίσημα ὅτι «ἐὰν κανεὶς πῆ... ὅτι ὁ Πέτρος (θεωρούμενος ὡς ὁ πρῶτος Πάπας) δὲν διωρίσθηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ ὡς ἀρχηγὸς τῶν Ἀποστόλων καὶ Κεφαλὴ ὄρατὴ ὅλης τῆς Ἐκκλησίας... εἶναι ὑπὸ ἀνάθεμα».

Ἀπευθύνομαι στὸν ἔξομολόγο μου

Μέσα σ’ αὐτὸ τὸν ψυχικὸ κλονισμό, ἀπευθύνθηκα

στὸν πνευματικὸ μου καὶ τοῦ ἔξεθεσα μὲ ἀφέλεια τὸ ζήτημα. Ἡταν ἔνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ξακουστοὺς Ἱερεῖς τοῦ μοναστηριοῦ μας. Μὲ ἄκουστε μὲ στενοχώρια, καταλαβαίνοντας ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ πολὺ δύσκολο πρόβλημα. Ἀφοῦ σκέφθηκε μερικὲς στιγμές, ἀναζητῶντας ματαίως μιὰ ἰκανοποιητικὴ λύσι, μοῦ εἶπε τέλος τὰ ἔξης, ποὺ ὄμολογῶ δὲν τὰ περίμενα:

- Ή Γραφὴ καὶ οἱ Πατέρες σᾶς ἔκαμαν κακό, τέκνο μου. Βάλτε κι αὐτὴ κι ἐκείνους κατὰ μέρος καὶ περιορισθῆτε στὸ νὰ ἀκολουθήτε πιστὰ τὶς ἀλάθητες διδασκαλίες τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ μὴν ἀφήνετε τὸν ἔαυτό σας νὰ γίνεται λεία τέτοιων σκέψεων. Μὴν ἐπιτρέψετε ποτὲ νὰ σκανδαλίζουν τὴν πίστι σας στὸ Θεό καὶ τὴν Ἐκκλησία πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ὅποιαδήποτε κι ἀν εἴναι αὐτά.

Αὐτὴ ἡ ἀπάντησις ποὺ ἐδόθη μὲ πολλὴ φυσικότητα, συνετέλεσε ὥστε ἡ σύγχυσίς μου νὰ μεγαλώσῃ. Πάντοτε παραδεχόμουν ὅτι ἀκριβῶς ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ παραμερίσῃ.

Χωρὶς νὰ μοῦ δώσῃ καιρὸ νὰ προβάλω καμμιὰ ἔνστασι, ὁ πνευματικός μου πρόσθεσε:

- Γιὰ ἀντάλλαγμα, θὰ σᾶς δώσω ἔνα κατάλογο διακεκριμένων συγγραφέων, στὰ ἔργα τῶν ὅποιων θὰ ἀναπαυθῇ καὶ θὰ στηριχθῇ ἡ πίστις σας. Διότι σ’ αὐτὰ θὰ βρῆτε τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας χωρὶς ἀγκάθια.

Καὶ ρωτῶντας με ἀν εἶχα κάτι ἄλλο «πιὸ ἐνδιαφέ-

ρον» νὰ τοῦ ἐκθέσω, ἔθεσε τέρμα στὴ συνομιλία μας.

Μερικὲς μέρες ἀργότερα, ὁ πνευματικός μου ἀνέχωρησε ἀπὸ τὸ μοναστήρι σὲ μία περιοδεία κηρυγμάτων ποὺ θὰ ἔκανε σὲ διάφορες ἐκκλησίες τοῦ Τάγματος. Μοῦ ἄφησε τὸν πίνακα τῶν συγγραφέων, συνιστῶντας μου νὰ τοὺς διαβάσω. Καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ τοῦ κάνω γνωστὲς τὶς προόδους μου σ' αὐτὸ τὸ διάβασμα μὲ γράμματα ποὺ θὰ τοῦ ἔστελνα.

Ἄν καὶ τὰ λόγια του δὲν μὲ εἶχαν πείσει καθόλου, μάζεψα αὐτὰ τὰ βιβλία καὶ ἄρχισα νὰ τὰ διαβάζω μὲ ὅλη τὴ δυνατὴ ἀντικειμενικότητα καὶ προσοχή.

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ βιβλία αὐτὰ ἥσαν θεολογικὰ κείμενα καὶ ἔγχειρίδια παπικῶν ἀποφάσεων, καθὼς καὶ «οἰκουμενικῶν» παπικῶν συνόδων. Ρίχθηκα στὴ μελέτη τους μὲ εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον, ἔχοντας ὡς μόνο ὁδηγό μου τὴν Ἀγία Γραφή, «λύχνον τοῖς ποσί μου καὶ φῶς εἰς τὰς τρίβους μου».

Καθὼς προχωροῦσα στὸ διάβασμα τῶν βιβλίων ἑκείνων, καταλάβαινα ὄλοένα καὶ καλύτερα, ὅτι ὡς τότε ἀγνοοῦσα ἀρκετὰ τὴ φύσι τῆς Ἐκκλησίας μου. Ἐχοντας προσηλυτισθῆ στὸν χριστιανισμὸ καὶ βαπτισθῆ μόλις τελείωσα τὶς ἐγκύκλιες σπουδές μου, ἀκολούθησα κατόπιν φιλοσοφικὲς σπουδές καὶ τότε ποὺ σᾶς μιλῶ βρισκόμουν μόλις στὶς ἀρχές τῶν θεολογικῶν μελετῶν. Ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ ἐπιστήμη ὅλοτελα νέα γιὰ μένα. Μέχρι ἑκείνη τὴν ὥρα Χριστιανισμὸς καὶ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἦταν γιὰ μένα ἕνα ἀμάλγαμα, κάτι τὸ ἀξεχώριστο ἀπολύτως. Στὴ μο-

ναστική μου ζωὴ μὲ ἀπασχολοῦσε μονάχα ἡ καθαρῶς ὑπερφυσική τους ὄψις καὶ δὲν μοῦ εἶχε δοθῆ ἀκόμη ἡ εὐκαιρία νὰ ἔξετάσω κατὰ βάθος τὶς βάσεις καὶ τὸν λόγους τῆς ὄργανικῆς συστάσεως τῆς Ἐκκλησίας μου.

Ἡ τερατώδης διδασκαλία περὶ Πάπα

Ἀκριβῶς, λοιπόν, μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἀνθοδέσμη κειμένων ποὺ σοφὰ εἶχε συνθέσει ὁ πνευματικός μου προϊστάμενος ἀρχισε πνευματικός μου ἀποκαλύπτεται στὴν πραγματικὴ φύσι του ὁ παράξενος αὐτὸς μοναρχικὸς θρησκευτικὸς ὄργανισμός, ποὺ λέγεται Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία. Υποθέτω, ὅτι μιὰ συνόψισι τῶν χαρακτηριστικῶν της δὲν εἶναι ἐδῶ περιπτή.

Πρῶτα-πρῶτα, γιὰ τὸν ρωμαϊκὸ καθολικισμὸ ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία «δὲν εἶναι παρὰ μία ἀπόλυτη μοναρχία», τῆς ὁποίας μονάρχης εἶναι ὁ Πάπας, ἐνεργῶντας σὲ κάθε τομέα ὡς τέτοιος. Στὴν παπικὴ αὐτὴ μοναρχία «ύφισταται ὅλη ἡ δύναμις καὶ ἡ στερεότης τῆς Ἐκκλησίας», ἡ ὁποία «ἀλλοιῶς δὲν θὰ ὑφίστατο». Ο ὄντος ὁ Χριστιανισμὸς στηρίζεται ἐξ ὅλοκλήρου στὴν παπωσύνη. Κάτι πιὸ πολὺ ἀκόμη. «Ἡ παπωσύνη εἶναι τὸ πιὸ σπουδαῖο στοιχεῖο τοῦ Χριστιανισμοῦ», «ἡ ἀποκρύφωσίς του καὶ ἡ οὐσία του».

Ἡ μοναρχικὴ αὐθεντία τοῦ Πάπα ὡς Ἀρχηγοῦ ὑπερτάτου καὶ ὡς κεφαλῆς ὄρατῆς τῆς Ἐκκλησίας, Ἀκρογωνιαίου Λίθου, Παγκοσμίου Ἀλαθήτου Διδασκάλου τῆς Πίστεως, Ἀντιπροσώπου τοῦ Θεοῦ πάνω στὴ Γῆ, Ποιμένος τῶν Ποιμένων καὶ Ἀκρου Ἀρχιερέως, εἶναι

πλήρως δυναμική και ἔξουσιαστική και ἀγκαλιάζει ὅλα τὰ διδασκαλικὰ και τυμοθετικὰ δικαιώματα ποὺ ἔχει ἡ Ἐκκλησία. Ἐκτείνεται «θείω δικαιώ» πάνω σὲ ὅλους και χωριστὰ πάνω σὲ καθένα βαπτισμένο ἄνθρωπο σ' ὅλον τὸν κόσμο. Αὐτὴ ἡ δικτατορικὴ ἔξουσία μπορεῖ ὅθεν ὁποτεδήποτε νὰ ἀσκηθῇ ἀπ' εὐθείας σὲ ὁποιονδήποτε χριστιανό, εὗτε λαϊκὸς εἶναι αὐτὸς εὗτε κληρικός, και σὲ ὁποιαδήποτε Ἐκκλησίᾳ ὁποιουδήποτε λειτουργικοῦ τύπου και γλώσσης κι ἀν εἶναι, δεδομένου ὅτι ὁ Πάπας εἶναι ὁ ὑπερεπίσκοπος σὲ κάθε ἐκκλησιαστικὴ ἐπισκοπὴ τοῦ κόσμου.

“Οσοι ἀρνοῦνται νὰ τοῦ ἀναγνωρίσουν ὅλη αὐτὴ τὴν ἔξουσία και δὲν ὑποτάσσονται σ' αὐτὴν τυφλὰ εἶναι σχισματικοί, αἱρετικοί, ἀσεβεῖς και ἱερόσυλοι και οἱ ψυχές τους εἶναι ἀπὸ τώρα προωρισμένες γιὰ τὴν αἰωνία καταδίκη, διότι εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴ σωτηρία μας νὰ πιστεύουμε στὸ θεῖο καθίδρυμα τῆς παπωσύνης και νὰ ὑποτασσόμαστε σ' αὐτὴ και στοὺς ἐκπροσώπους τῆς. Ὁ Πάπας ἔστι ἐνσαρκώνει ἐκεῖνον τὸν φανταστικὸ Ἀρχοντα, ποὺ ὁ Κικέρων προφήτεψε, γράφοντας ὅτι θὰ πρέπῃ ὅλοι νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν γιὰ νὰ σωθοῦν.

Πάντα κατὰ τὴν ρωμαϊκὴ διδασκαλία, «δεδομένου ὅτι ὁ Πάπας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεμβαίνῃ και νὰ κρίνῃ ὅλα τὰ πνευματικὰ ζητήματα ὅλων και καθ' ἐνὸς ξεχωριστὰ τῶν χριστιανῶν, πολὺ περισσότερο ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάνῃ τὸ ἴδιο και στὶς κοσμικὲς ὑποθέσεις τους. Δὲν μπορεῖ νὰ περιορισθῇ μόνο στὸ

νὰ δικάζῃ μὲ πνευματικὲς πουνές, στερῶντας τὴν αἰωνία σωτηρία σ' ἐκείνους ποὺ δὲν τοῦ ὑποτάσσονται, ἀλλὰ ἔχει ἐπίσης και τὸ δικαίωμα νὰ ἀσκῇ και κοσμικὴ ἔξουσία πάνω στοὺς πιστούς. Διότι και ἡ Ἐκκλησία ἔχει δύο μάχαιρες, σύμβολο τῆς πνευματικῆς και τῆς κοσμικῆς δυνάμεως. Η πρώτη ἀπ' αὐτὲς εἶναι στὸ χέρι τοῦ κλήρου, ἡ ἄλλη στὸ χέρι τῶν βασιλέων και τῶν στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ὅμως εἶναι και αὐτοὶ κάτω ἀπὸ τὴν θέλησι και στὴν ὑπηρεσία τοῦ κλήρου».

‘Ο Πάπας, ισχυριζόμενος ὅτι εἶναι στὴ γῆ ἀντιπρόσωπος Ἐκείνου τοῦ ὁποίου «ἡ βασιλεία οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου», Ἐκείνου ποὺ ἀπαγόρευσε στοὺς Ἀποστόλους νὰ μιμοῦνται τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ ὁποῖοι «κυριεύουσι τῶν ἔθνῶν», αὐτοτιτλοφορεῖται και κοσμικὸς βασιλεύς, συνεχίζοντας ἔτσι τὴν ἡμεριαλιστικὴ παράδοσι τῆς Ρώμης. Κατὰ διαφόρους καιροὺς ἔγινε πράγματι κύριος μεγάλων ἐδαφικῶν ἐκτάσεων, ἔκαμε αἱματηροὺς πολέμους ἐναντίον ἄλλων χριστιανῶν βασιλέων γιὰ τὴν ἀπόκτησι και ἄλλων ἐδαφῶν, ἥ ἀπλῶς διψῶντας κι ἄλλα πλούτη και ἔξουσίες. Εἶχε μυριάδες σκλάβους. Ἐπαιζε οὐσιαστικὸ ρόλο και πολλὲς φορὲς ἀποφασιστικὸ στὴν πολιτικὴ ἴστορία. Τὸ καθῆκον τῶν χριστιανῶν ἀρχόντων εἶναι νὰ ὑποχωροῦν μπροστὰ στὸν «θείω δικαιώ βασιλέα» παραχωρῶντας του αὐτὸ τὸ βασίλειο κι αὐτὸν τὸν θρόνο τὸν πολιτικο-ἐκκλησιαστικό, «ποὺ ἔγινε γιὰ νὰ ἔξευγενίσῃ και νὰ στερεώσῃ ὅλους τοὺς ἄλλους θρόνους τοῦ κόσμου». Σήμερα τὸ κοσμικὸ βασίλειο τοῦ

Πάπα είναι περιορισμένο στήν πόλι του Βατικανού. Πρόκειται γιὰ κράτος αὐτόνομο μὲ διπλωματικοὺς ἐκπροσώπους στὶς κυβερνήσεις καὶ τῶν δύο ἡμι-σφαιρίων, μὲ στρατό, ὅπλα, ἀστυνομία, φυλακές, νόμιμισμα κ.λπ.

Καὶ ὡς κορῶνα καὶ κορυφὴ τῆς παντοδυναμίας του Πάπας κατέχει ἀκόμη ἔνα τρομερὸ προνόμιο, μοναδικὸ στὸν κόσμο. Ἐνα τερατῶδες καὶ ἔξωτικὸ προνόμιο, ποὺ οὔτε οἱ πιὸ ποταπὲς εἰδωλολατρεῖς δὲν εἶχαν τὴ φαντασία νὰ τὸ συλλάβουν: εἶναι ἀλάθητος θείω δικαίω, σύμφωνα μὲ δογματικὸ ὄρο τῆς Συνόδου του Βατικανοῦ, ποὺ ἔγινε στὰ 1870. Ἀπὸ τότε καὶ πέρα «σ' αὐτὸν ἡ ἀνθρωπότης ὁφείλει νὰ ἀποτείνῃ τοὺς λόγους ποὺ προηγουμένως ἀπέτεινε στὸν Κύριο: Ρήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις». Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη του Ἀγίου Πνεύματος, γιὰ νὰ ὁδηγῇ τὴν Ἐκκλησία «εὶς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν». Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη τῆς Ἀγίας Γραφῆς οὔτε τῆς Τερᾶς Παραδόσεως, διότι εἶνε πλέον ἔνας θεὸς πάνω στὴ γῆ, μὲ ἔξουσία νὰ ἀχρηστεύῃ καὶ νὰ διακηρύσσῃ ὡς πλαινερὲς τὶς διδασκαλίες του Οὐρανίου Θεοῦ. Μὲ βάσι αὐτὸ τὸ ἀλάθητο, ὁ Πάπας εἶναι ὁ μόνος κανόνας τῆς Πίστεως καὶ μπορεῖ νὰ ἐκφράσῃ, ἀκόμη καὶ ἀντίθετα πρὸς τὸ κριτήριο ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, καινούργια δόγματα, τὰ ὅποια ὅλοι οἱ πιστοὶ ὁφείλουν νὰ τὰ παραδεχθοῦν γιὰ νὰ μὴν ἀποκοποῦν ἀπὸ τὴ σωτηρία. «Ἐξαρτᾶται μονάχα ἀπὸ τὴ θέλησί του καὶ τὴ διάθεσί του νὰ θεωρῇ ὅτι αὐτὸς θέλει ὡς ἱερὸ ἥτοι ἄγιο μέσα σ'

όλόκληρη τὴν Ἐκκλησία» καὶ οἱ δεκρετάλιες ἐπιστολές του πρέπει νὰ θεωροῦνται, νὰ πιστεύωνται καὶ νὰ ὑπακούωνται «ὡς κανονικὲς ἐπιστολές». Ἀφοῦ εἶναι ἀλάθητος ὁ Πάπας, πρέπει νὰ ἀπολαβαίνη τυφλὴ ὑπακοή. Ο καρδινάλιος Βελλαρμῖνος, ποὺ ἀνακηρύχθηκε «ἄγιος» ἀπὸ τὴ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία, λέγει τὰ ἔξῆς μὲ φυσικώτατο ὕφος: «Ἄν ο Πάπας καμμιὰ μέρα ἐπιβάλῃ ἀμαρτίες καὶ ἀπαγορεύσῃ ἀρετές, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ πιστεύσῃ ὅτι οἱ ἀμαρτίες αὐτὲς εἶναι καλὲς καὶ ὅτι οἱ ἀρετὲς ἐκεῖνες εἶναι κακές».

Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἐξομολόγου μου

Ἀφοῦ διάβασα ὅλα ἐκεῖνα τὰ βιβλία, αἰσθανόμουν τὸν ἑαυτό μου σὰν ἔνα ἔνειο μέσα στὴν Ἐκκλησία μου, τῆς ὅποιας ἡ ὄργανικὴ σύστασις δὲν εἶχε σχέσι μὲ τὴν Ἐκκλησία ποὺ ἔδρυσε ὁ Κύριος, ποὺ ὡργάνωσαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ διάδοχοί τους καὶ ποὺ οἱ Ἀγιοι Πατέρες ἐννοοῦσταν. Κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴν πεποίθησι ἔγραψα τὸ πρῶτο μου γράμμα στὸν πνευματικό μου.

- Διάβασα τὰ βιβλία σας. Δὲν θὰ παραβῶ ποτὲ τὰ θεῖα ἐντάλματα, γιὰ νὰ δώσω πίστη σὲ ἀνθρώπινες διδασκαλίες, ποὺ δὲν ἔχουν τὴν παραμικρὴ βάσι στὴν Ἀγία Γραφή. Τέτοιες διδασκαλίες εἶναι ἡ σειρὰ τῶν ἀνοησιῶν γιὰ τὴν παπωσύνη. Μὲ δεδομένα ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφὴ μποροῦμε νὰ ἐννοήσουμε τὴ φύσι τῆς Ἐκκλησίας κι ὅχι μ' ἀποφάσεις καὶ θεωρίες ἀνθρώπινες. Η ἀλήθεια τῆς πίστεως δὲν πηγάζει παρὰ ἀπὸ

τὴν Ἀγία Γραφή καὶ ἀπὸ τὴν Παράδοσι τῆς συνόλου Ἐκκλησίας».

‘Η ἀπάντησις ἥλθε γρήγορα:

- Δέν ἀκολουθήσατε τῇ συμβουλῇ μου, -παραπονύταν ὁ πινευματικός μου-, κι ἀφήσατε τὴν ψυχή σας ἔκθετη στὴν ἐπικίνδυνη ἐπίδρασι τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἡ ὅποια, ὅπως καὶ ἡ φωτιά, κατακαίει καὶ μαυρίζει ὅταν δὲν φωτίζει. Γιὰ κάτι τέτοιες περιπτώσεις σὰν τὴ δική σας οἱ Πάπαι ἔχουν ἀποφανθῆ ὅτι «εἶναι σκανδαλώδης πλάνη νὰ πιστεύῃ κανεὶς ὅτι ὅλοι οἱ χριστιανοὶ μποροῦν νὰ διαβάζουν τὴν Ἀγία Γραφή» καὶ οἱ θεολόγοι μας βεβαιώνουν ὅτι ἡ Ἀγία Γραφὴ «εἶναι ἔνα σκοτεινὸ σύννεφο». «Τὸ νὰ πιστεύῃ κανεὶς στὴ φωτεινότητα καὶ τὴ σαφήνεια τῆς Γραφῆς εἶναι δόγμα ἑτερόδοξο», λέγοντι οἱ ἀλάθητοι Ἀρχηγοί μας. “Οσο γιὰ τὴν Παράδοσι, δὲν θεωρῶ ἀναγκαῖο νὰ σᾶς ὑπεινθυμίσω ὅτι πρέπει «νὰ ἀκολουθοῦμε πρωτίστως τὸν Πάπα ὅταν πρόκειται γιὰ ζητήματα πίστεως. Ὁ Πάπας ἀξίζει σ’ αὐτὴ τὴν περίπτωσι ὅσο δὲν ἀξίζουν μυριάδες Αὐγουστίνοι, Τερώνυμοι, Γρηγόριοι, Χρυσόστομοι...».

Τὸ γράμμα αὐτὸ ἐνίσχυσε ἀντὶ νὰ γκρεμίσῃ τὴν πεποίθησί μου. Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ θέσω σὲ δεύτερη μοῖρα ἀπὸ τὸν Πάπα τὴν Ἀγία Γραφή. Χτυπῶντας τὴ Γραφή, ἡ Ἐκκλησία μου ἔχανε κάθε ἀξιοπιστία μπροστά μου, γινόταν ἔνα μὲ τοὺς αἰρετικούς, οἱ ὅποιοι, «ἐλεγχόμενοι ἀπὸ τὴν Γραφή, στρέφονται ἐναντίον τῆς».

‘Ηταν ἡ τελευταία ἐπαφὴ ποὺ είχα μὲ τὸν πνευματικό μου.

‘Ο Πάπας εἶναι τὸ πᾶν καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι τίποτε

‘Αλλὰ δὲν σταμάτησα ἐκεῖ. Είχα ἥδη ἀρχίσει νὰ «έκτροχιάζομαι ἀπὸ τὸν ἐκτροχιασμὸ» τῆς Ἐκκλησίας μου. Είχα πάρει ἔνα δρόμο, ὅπου δὲν ἐπρεπε νὰ σταθῶ ἔως ὅτου βρῶ μιὰ θετικὴ λύσι. Τὸ δρᾶμα μου ἐκείνων τῶν ἡμερῶν ἦταν ὅτι είχα ἀποξενωθῆ ἀπὸ τὸν Παπισμό, ἀλλὰ δὲν πλησίαζα καμμιὰ ἄλλη ἐκκλησιαστικὴ πραγματικότητα. Ὁρθοδοξία καὶ Προτεσταντισμὸς ἦσαν γιὰ μένα τότε ἰδέες συγκεχυμένες καὶ δὲν είχα φθάσει ἀκόμη στὴν ὥρα καὶ στὴν εὐκαιρία νὰ διαπιστώσω ὅτι μποροῦσαν νὰ προσφέρουν κάτι στὴν ἀγωνία μου. Παρ’ ὅλα αὐτὰ ἔξακολουθοῦσα νὰ ἀγαπῶ τὴν Ἐκκλησία μου ποὺ μὲ εἶχε κάνει χριστιανὸ καὶ ποὺ φοροῦσα τὸ σχῆμα τῆς. Μοῦ χρειαζόταν ἀκόμη πολλὴ ἐμβάθυνσις καὶ σκέψις γιὰ νὰ φθάσω σιγά-σιγά, μὲ κόπο καὶ ὀδύνη, στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Ἐκκλησία ποὺ ἀγαποῦσα δὲν ὑφίστατο μέσα στὸ παπικὸ σύστημα.

Πράγματι, ἀπέναντι τῆς μονοκρατορικῆς ἔξουσίας τοῦ Πάπα, ἡ αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ σώματος δὲν ὑφίσταται οὐσιαστικὰ ἐκεῖ. Διότι σύμφωνα μὲ τὴ ρωμαϊκὴ θεολογία «ἡ αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει τότε μόνο, ὅταν στηρίζεται καὶ ἐναρμονίζεται μὲ τὴ θέλησι τοῦ Πάπα. Σὲ ἀντίθετη περίπτωσι, ἐκμηδενίζεται». Ἔτσι, εἶναι τὸ ἵδιο

πρᾶγμα ὁ Πάπας μὲ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὁ Πάπας χωρὶς τὴν Ἐκκλησία, δηλαδὴ ὁ Πάπας εἴναι τὸ πᾶν καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν εἴναι τίποτε. Πολὺ σωστὰ ἔγραψε ὁ ἐπίσκοπος Μαρέν «Θά ἦταν πιὸ ἀκριβεῖς οἱ ρωμαιοκαθολικοί, ἀν ἑκφωνῶντας τὸ “Πιστεύω” ἔλεγαν: “Καὶ εἰς ἕνα Πάπαν” παρὰ νὰ λένε: “Καὶ εἰς μίαν... Ἐκκλησίαν”».

Ἡ σημασία καὶ ὁ ρόλος τῶν ἐπισκόπων μέσα στὴ ρωμαικὴ Ἐκκλησία δέν εἴναι παρὰ ἀπλῆ ἐκπροσώπησις τῆς παπικῆς ἔξουσίας, στὴν ὅποια καὶ οἱ ἔιδοι οἱ ἐπίσκοποι ὑποτάσσονται ὅπως οἱ ἀπλοὶ πιστοί. Αὐτὸ τὸ καθεστώς προσπαθοῦν νὰ τὸ στηρίξουν στὸ κβ' κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, ὅπου σύμφωνα μὲ τὴ ρωμαιικὴ ἔρμηνεία, «ὁ Κύριος ἐμπιστεύεται στὸν ἀπόστολο Πέτρο, τὸν πρῶτο Πάπα, τὴν ποίμανση τῶν ἀρνίων του καὶ τῶν προβάτων του, δηλαδὴ τοῦ ἀναθέτει τὸ ἔργο ὑπερτάτου Ποιμένος μὲ ἀποκλειστικὰ δικαιώματα σὲ ὅλους τοὺς πιστούς, ποὺ εἴναι τὰ ἀρνία, καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους Ἀποστόλους καὶ ἐπισκόπους, ποὺ εἴναι τὰ πρόβατα».

Ἄλλα οἱ ἐπίσκοποι δὲν εἴναι στὴ ρωμαιικὴ Ἐκκλησία οὔτε κὰν διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, διότι ὅπως δογματίζει ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ «ἡ ἀποστολικὴ ἔξουσία ἔξελιπε μὲ τοὺς ἀποστόλους καὶ δὲν μετεδόθη στοὺς διαδόχους τῆς ἐπισκόπους. Μονάχα ἡ παπικὴ ἔξουσία τοῦ Πέτρου, ὑπὸ τὴν ὅποια βρίσκονταν ὅλοι οἱ ἄλλοι, μετεδόθη στοὺς διαδόχους τοῦ Πέτρου, δηλαδὴ στοὺς Πάπες». Οἱ ἐπίσκοποι, λοιπόν, μὴ ἔχοντας κλη-

ρονομήσει καμμιὰ ἀποστολικὴ ἔξουσία, δὲν ἔχουν ἄλλη ἔξουσία παρὰ ἐκείνη ποὺ τοὺς παραχωρήθηκε, δχι ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸν Θεό, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Ἀκρο Ποντίφηκα τῆς Ρώμης.

Καὶ οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι ἐπίστης δὲν ἔχουν ἄλλη ἀξία παρὰ ἐκείνη ποὺ τοὺς παραχωρεῖ ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης, διότι «δὲν εἴναι οὕτε μποροῦν νὰ εἴναι ἄλλο πρᾶγμα παρὰ συνέδρια τοῦ Χριστιανισμοῦ, ποὺ συγκαλοῦνται ὑπὸ τὴν αὐθεντία καὶ τὴν ἔξουσία καὶ τὴν προεδρία τοῦ Πάπα». Ἀρκεῖ ὁ Πάπας νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν αἵθουσα τῆς Συνόδου λέγοντας: «Δὲν βρίσκομαι πλέον ἐκεῖ μέσα», γιὰ νὰ παύσῃ ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος νὰ ἔχῃ κῦρος. Οἱ ὄροι τῆς Συνόδου ἐπίστης δὲν ἔχουν καμμιὰ ἀξία, ἀν δὲν ἐγκριθοῦν καὶ δὲν ἐπικυρωθοῦν ἀπὸ τὸν Πάπα, ὁ ὅποιος καὶ θὰ τοὺς ἐπιβάλῃ μὲ τὴν αὐθεντία του στοὺς πιστούς.

Ἡ φοβερὴ ἀπάντησις ἐνὸς Ἰησουνίτη

Εἶχα καθ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ διάστημα σχεδὸν παρατήσει τὶς μελέτες μου, ἐπωφελούμενος ὅλες τὶς ὥρες ποὺ ὁ κανονισμὸς τοῦ Τάγματος ἐπέτρεπε νὰ ἀποτραβηχθῶ στὸ κελλί μου, ὅπου δὲν σκεπτόμουν τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ μεγάλο μου πρόβλημα. Ἐπὶ μῆνες ὄλοκλήρους μελετοῦσα τὴν σύστασι καὶ τὴν ὁργάνωσι τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὶς ἀποστολικὲς καὶ πατερικὲς πηγές. Ἄλλα ὅλη αὐτὴ ἡ ἔργασία δὲν γινόταν ἐξ ὄλοκλήρου μυστικά. Καὶ ἡ ἔξωτερικὴ μου ζωὴ φαινόταν ίσχυρὰ ἐπηρεασμένη

ἀπ' αὐτὴ τὴ μεγάλη μέριμνα, ποὺ εἶχε ἀπορροφήσει δόλο μου τὸ ἐνδιαφέρον καὶ συγκεντρώσει ὅλες μου τὶς δυνάμεις. Δὲν ἔχανα εὐκαιρία νὰ ζητῶ ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι κάθε τι ποὺ θὰ συντελοῦσε κάπως στὸ νὰ φωτισθῶ πλήρως. Ἐτσι ἄρχισα νὰ συζητῶ τὸ θέμα μὲ γνωστές μου ἐκκλησιαστικὲς προσωπικότητες, ἀνάλογα μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ εἶχα στὴν εἰλικρίνεια καὶ τὴν καρδιά τους. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο δεχόμονυ διαρκῶς ἐντυπώσεις καὶ ἀπόψεις πάνω στὸ θέμα, οἱ ὁποῖες ἡσαν γιὰ μένα πάντα ἐνδιαφέρουσες καὶ σημαντικές.

Βρῆκα τοὺς περισσοτέρους ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κληρικοὺς πιὸ φανατικοὺς ἀπ' ὅ,τι περίμενα. Παρ' ὅλο ὅτι ἀνεγνώριζαν κατὰ βάθος τὴν παράλογη βάσι τῆς διδασκαλίας περὶ Πάπα, κολλοῦσαν ἀπεγνωσμένα στὴν ίδεα ὅτι «ἡ ὀφειλομένη στὸν Πάπα ὑποταγὴ ἀπαιτεῖ μιὰ τυφλὴ συγκατάθεσι τῆς ἀντιλήψεώς μας», καθὼς καὶ σ' ἐκεῖνο τὸ ἄλλο ἀπόφθεγμα τοῦ ἰδρυτοῦ τῶν Ἱησουϊτῶν κατὰ τὸ ὅποιο «γιὰ νὰ ἔχουμε τὴν ἀλήθεια, γιὰ νὰ μὴν πέσουμε στὴν πλάνη, ὀφείλουμε πάντα νὰ στηριζόμαστε στὸ βασικὸ καὶ ἀμετάθετο ἀξίωμα ὅτι αὐτὸ ποὺ βλέπουμε ως ἀσπρὸ εἶναι στὴν πραγματικότητα μαῦρο, ἀν μᾶς λέγει ὅτι εἶναι μαῦρο ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας». Μ' αὐτὴ τὴ φανατικὴ προκατάληψι ἔνας ἵερεὺς τοῦ Τάγματος τοῦ Ἰησοῦ μοῦ ἐμπιστεύθηκε τὴν ἔξῆς σκέψι του:

- Αὐτὰ ποὺ μοῦ λέτε, ἀναγνωρίζω ὅτι εἶναι λογικώτατα καὶ ξάστερα καὶ ἀληθινά. Ἀλλὰ ἐμεῖς οἱ Ἱη-

σουῆτες, ἔκτὸς ἀπὸ τὶς τρεῖς συνηθισμένες ὑποσχέσεις, δίνουμε καὶ μιὰ εἰδικὴ τετάρτη, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κουρᾶς μας. Η τετάρτη αὐτὴ ὑπόσχεσις εἶναι πιὸ οὐσιώδης ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσι τῆς ἀγνότητος, τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς ἀκτημοσύνης. Εἶναι ἡ ὑπόσχεσις ὅτι θὰ ὑποτασσόμαστε ἀπόλυτα στὸν Πάπα. Ἐτσι, προτιμῶ νὰ πάω στὴν κόλασι μαζὶ μὲ τὸν Πάπα, παρὰ στὸν παράδεισο μ' ὅλες σας τὶς ἀλήθειες.

«Ἐδῶ καὶ λίγους αἰῶνες θὰ σᾶς ἔκαιαν στὴν πυρὰ τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως»

Κατὰ τὴ γνώμη τῶν περισσοτέρων ἀπ' αὐτοὺς ἡμουν ἔνας αἱρετικός. Ἰδοὺ τί μοῦ ἔγραφε ἔνας ἐπίσκοπος: «Ἐδῶ καὶ λίγους αἰῶνες, οἱ ἰδέες ποὺ ἔχετε θὰ ἡσαν ἀρκετὲς γιὰ νὰ σᾶς ὀδηγήσουν στὴν πυρὰ τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως».

Εἶχα πάντως, παρ' ὅλα αὐτά, τὴ διάθεσι νὰ μείνω στὸ μοναστήρι καὶ ν' ἀφοσιωθῶ στὴν καθαρῶς πνευματικὴ ζωὴ, ἀφήνοντας στὴν Ἱεραρχία τὴν εὐθύνη τῆς πλάνης της καὶ τὴν ὑποχρέωσι διορθώσεως της. Ἄλλὰ τὰ ἐνδιαφέροντα τῆς ψυχῆς μου θὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι ἀσφαλῆ σ' ἔνα δρόμο ὑπερφυσικῆς ζωῆς, ὅπου ἡ αὐθαίρεσία τοῦ Πάπα θὰ μποροῦσε νὰ σωρεύσῃ καινούργια δόγματα καὶ ψευδεῖς διδασκαλίες σχετικὲς μὲ τὴν εὐσεβὴ ζωὴ καὶ τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας; Ἐπὶ πλέον, ἀφοῦ ἡ καθαρότης τῆς διδασκαλίας εἶχε σπιλωθῆ μὲ τὴν κακοδοξία περὶ Πάπα, ποιός μὲ βεβαίωνε ὅτι ἡ κηλίδα αὐτὴ δὲν θὰ ἀπλωνόταν καὶ σὲ

ἄλλες ὄψεις τῆς εὐαγγελικῆς πίστεως;

Δέν είναι, λοιπόν, καθόλου παράξενο άντικαιο άνθρωποι μέσα στή Ρωμαϊκή Έκκλησία ἀρχίζουν νὰ σημαίνουν συναγερμὸ μὲ φράσεις σὰν τὶς ἀκόλουθες:

«Ποιός ξέρει αν τα “μικρά μέσα σωτηρίας” που μᾶς κατακλύζουν δέν μᾶς κάνουν να ξεχάσουμε τὸν μοναδικὸ Σωτῆρα, τὸν Ἰησοῦ;...».

«Σήμερα ή πνευματική μας ζωή μᾶς παρουσιάζεται σάν ενα πολύκλαδο και πολύφυλλο δένδρο, ὅπου οι ψυχές δὲν ξέρουν πλέον ποῦ είναι ὁ κορμὸς ποὺ στηρίζει τὸ πᾶν καὶ ποῦ είναι οἱ ρίζες ποὺ τὸ τροφοδοτοῦν».

«Μὲ τέτοιο τρόπο στολίσαμε καὶ παραφορτώσαμε τὴ θρησκευτικότητά μας, ὥστε ἡ μορφὴ Ἐκείνου ὁ Ὄποιος εἶναι τὸ «ἐν οὐ ἐστὶ χρεία» χάθηκε μέσα στὰ στολίδια».

Πεπεισμένος, λοιπόν, ότι καὶ ἡ πνευματικὴ ζωὴ μέσα στοὺς κόλπους τῆς παπικῆς Ἑκκλησίας θὰ μὲ ἔθετε σὲ κινδύνους, κατέληξα νὰ κάμω τὸ ἀποφασι- στικὸ βῆμα. Ἐγκατέλειψα τὸ μοναστήρι καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἐδήλωσα ὅτι δὲν ἀνηκα πλέον στὴ Ρωμαϊκὴ Ἑκκλησία. Μερικοὶ ἄλλοι εἶχαν φανῇ δια- τεθειμένοι μέχρι τότε νὰ μὲ ἀκολουθήσουν, ἄλλα τὴν τελευταία στιγμὴ κανένας δὲν δείχθηκε ἀποφασι- σμένος νὰ θυσιάσῃ τόσο ριζικὰ τὴ θέσι του μέσα στὴν Ἑκκλησία, τὴν τιμὴ καὶ τὴν ὑπόληψι ποὺ ἀπολά- βαινε.

¹ Έτσι έγκατέλειψα τη Ρωμαϊκή Εκκλησία, της όποι-

ας ό ἀρχηγός, ξεχιώντας ότι ή βασιλεία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ «οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» καὶ ότι «ἐκεῖνος ποὺ καλεῖται στὴν ἐπισκοπή δὲν καλεῖται σὲ καμμιὰ ἀρχὴ καὶ ἔξουσία, ἀλλὰ στὴ διακονία ὅλης τῆς Ἑκκλησίας», μιμούμενος ἐκεῖνον ποὺ «ποθῶντας μέσα στὴν ὑπερηφάνειά του νὰ είναι σὰν θεός, ἔχασε τὴν ἀληθινὴν δόξα γιὰ νὰ ντυθῇ ψεύτικῃ», «ἐκάθισεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς θεός».

Πολὺ σωστά ἔγραφε στὸν Πάπα ὁ Βερνάρδος ντὲ Κλαραβάλ: «Κανένα φρικτότερο δηλητήριο γιὰ σένα, κανένα σπαθὶ πιὸ ἐπικίνδυνο, ἀπὸ τὴ δίψα καὶ τὸ πάθος τῆς κυριαρχίας».

Βγαίνοντας ἀπὸ τὸν Παπισμό, ὑπάκουοντα στὴ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς μου, ποὺ ἦταν ἡ Ἰδια ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ φωνὴ αὐτὴ μοῦ ἔλεγε: «Ἐξελθε ἐξ αὐτῆς,, ἵνα μὴ συγκοινωνήσῃς ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς μὴ λάβῃς».

Πῶς, μετά τὴν ἔξοδό μου αὐτή, ἐπεσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Ὁρθοδοξίας, στὸ φῶς τῆς ἀπόλυτης καὶ ἀσπιλῆς Ἀλήθειας, αὐτὸ θὰ τὸ διηγηθῶ σὲ ἄλλη εὐκαιρία.

1. 1990-1991
2. 1991-1992
3. 1992-1993
4. 1993-1994
5. 1994-1995
6. 1995-1996
7. 1996-1997
8. 1997-1998
9. 1998-1999
10. 1999-2000
11. 2000-2001
12. 2001-2002
13. 2002-2003
14. 2003-2004
15. 2004-2005
16. 2005-2006
17. 2006-2007
18. 2007-2008
19. 2008-2009
20. 2009-2010
21. 2010-2011
22. 2011-2012
23. 2012-2013
24. 2013-2014
25. 2014-2015
26. 2015-2016
27. 2016-2017
28. 2017-2018
29. 2018-2019
30. 2019-2020
31. 2020-2021
32. 2021-2022
33. 2022-2023
34. 2023-2024
35. 2024-2025
36. 2025-2026
37. 2026-2027
38. 2027-2028
39. 2028-2029
40. 2029-2030
41. 2030-2031
42. 2031-2032
43. 2032-2033
44. 2033-2034
45. 2034-2035
46. 2035-2036
47. 2036-2037
48. 2037-2038
49. 2038-2039
50. 2039-2040
51. 2040-2041
52. 2041-2042
53. 2042-2043
54. 2043-2044
55. 2044-2045
56. 2045-2046
57. 2046-2047
58. 2047-2048
59. 2048-2049
60. 2049-2050
61. 2050-2051
62. 2051-2052
63. 2052-2053
64. 2053-2054
65. 2054-2055
66. 2055-2056
67. 2056-2057
68. 2057-2058
69. 2058-2059
70. 2059-2060
71. 2060-2061
72. 2061-2062
73. 2062-2063
74. 2063-2064
75. 2064-2065
76. 2065-2066
77. 2066-2067
78. 2067-2068
79. 2068-2069
80. 2069-2070
81. 2070-2071
82. 2071-2072
83. 2072-2073
84. 2073-2074
85. 2074-2075
86. 2075-2076
87. 2076-2077
88. 2077-2078
89. 2078-2079
90. 2079-2080
91. 2080-2081
92. 2081-2082
93. 2082-2083
94. 2083-2084
95. 2084-2085
96. 2085-2086
97. 2086-2087
98. 2087-2088
99. 2088-2089
100. 2089-2090
101. 2090-2091
102. 2091-2092
103. 2092-2093
104. 2093-2094
105. 2094-2095
106. 2095-2096
107. 2096-2097
108. 2097-2098
109. 2098-2099
110. 2099-20100

Σημ. Ό συγγραφεὺς ἔχει στῇ διάθεσῃ οίονδήποτε τὶς παραπομπὲς τῶν φράσεων τοῦ ἄρθρου ποὺ βρίσκονται μέσα σὲ εἰσαγωγικά.

B'

· "Οσο ή απομάκρυνσί μου ἀπὸ τὸν Παπισμὸν γινόται εὐρύτερα γνωστὴ στοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους καὶ εὑρισκεῖ ἐνθοισιώδῃ ἀπήχησι στοὺς κόλπους τῶν ἴσπαινῶν καὶ γάλλων προτεσταντῶν, τόσο ή θέσις μου ἀπέβαινε πιὸ λεπτή.

Στὴν ἀλληλογραφίᾳ ποὺ ἔπαιρνα ἀφθονοῦσαν τὰ ἀπειλητικὰ καὶ τὰ ἀνώνυμα ὑβριστικὰ γράμματα. Μὲ κατηγοροῦσαν ὅτι δημιουργοῦσα ἔνα ἀντιπαπικὸν ρεῦμα γύρω μου καὶ ὅτι ὡδηγοῦσα μὲ τὸ παράδειγμά μου πρὸς τὴν «ἀποστασία» ρωμαιοκαθολικοὺς κληρικοὺς «ἀσθενεῖς δογματικά», ποὺ εἶχαν ἐκφράσει σχεδὸν δημοσίᾳ ἔνα αἰσθημα συμπαθείας γιὰ τὴν περίπτωσί μου.

Τὸ γεγονός αὐτὸν μὲ ἔκαμε νὰ φύγω ἀπὸ τὴν Βαρκελώνη καὶ νὰ μεταβῶ στὴ Μαδρίτη, ὅπου μὲ φιλοξένησαν -χωρὶς νὰ τὸ ἐπιδιώξω ὁ ἴδιος- οἱ ἀγγλικανοὶ καὶ μέσω αὐτῶν ἥλθα σὲ σχέσεις μὲ τὸ Οἰκουμενικὸ Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν.

Οὕτε ὅμως καὶ ἔκει κατώρθωσα νὰ περάσω ἀπαρατήρητος. "Υστερα ἀπὸ κάθε κήρυγμά μου σὲ διάφορους ναοὺς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ἔνας ἀριθμός, κάθε φορὰ μεγαλύτερος, τῶν ἀκροατῶν μου ἔξεδήλωνε τὴν ἐπιθυμία νὰ μὲ γνωρίσῃ καὶ νὰ συζητήσῃ ἐμπιστευτικὰ μαζί μου πάνω στὸ ἐκκλησιολογικὸ θέμα.

Χωρίς, λοιπόν, νὰ τὸ ἐπιζητήσω, ἀρχισε νὰ σχη-

ματίζεται γύρω μου ἔνας ὄλοένα καὶ πιὸ πολυάριθμος κύκλος προσώπων, τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ὅποια ἦσαν ἀντιπαπικοί. Αὐτὸ μ' ἔξεθετε ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν, διότι στὶς ἐμπιστευτικὲς αὐτὲς ἐπισκέψεις ποὺ δεχόμουν, ἀρχισαν νὰ παρουσιάζονται καὶ μερικοὶ ρωμαιοκαθολικοὶ κληρικοὶ, ποὺ ἤσαν γενικῶς γνωστοὶ «γιὰ τὴν Ἑλλιπῆ καὶ χωλαίνουσα πίστι τους σχετικά μὲ τὸ πρωτεῖο καὶ τὸ ἀλάθητο τοῦ Ἀκρου Ἀρχιερέως τῆς Ρώμης».

Τὴν φανατικὴ μυησικακίᾳ ποὺ ἔτρεφαν ἡδη πρὸς τὸ πρόσωπό μου λίγοι παπικοὶ τὴν εἶδα νὰ ὄλοκληρώνεται καὶ νὰ παίρνη τὴν ἀποκορύφωσί της τὴν ἡμέρα ποὺ ἀπάντησα δημοσίᾳ σὲ μία ἐμπειστατωμένη ἐκκλησιολογικὴ πραγματεία, ποὺ μοῦ εἶχαν στείλει ὡς ὕστατο διάβημα γιὰ νὰ μὲ βγάλουν ἀπὸ τὴν «παγίδα τῆς αἵρεσεως», ὅπου εἶχα πέσει. Τὸ ἔργο ἐκεῖνο, ἀπολογητικοῦ χαρακτῆρος, εἶχε τὸν ἐκφραστικὸ τίτλο: «Ο Πάπας, ἀντιπρόσωπος τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς» καὶ τὸ σύνθημα στὸ ὅποιο κατέληγαν τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ βιβλίου ἡταν τὸ ἔξῆς: «Χάρις στὸ ἀλάθητο τοῦ Πάπα οἱ ρωμαιοκαθολικοὶ εἶναι σήμερα οἱ μόνοι χριστιανοὶ ποὺ μποροῦν νὰ είναι βέβαιοι γιὰ δι τι πιστεύονταν».

Ἄπὸ τὶς στήλες μιᾶς πορτογαλλικῆς ἐπιθεωρήσεως βιβλιοκρισίας τοὺς ἀπάντησα: «Η πραγματικότης εἶναι ὅτι ἔξ αἰτίας τοῦ ἀλαθήτου εἴστε οἱ μόνοι χριστιανοὶ ποὺ δὲν μπορεῖτε νὰ είστε σήμερα βέβαιοι γιὰ δι τι θὰ σᾶς ἐπιβάλουν νὰ πιστεύετε αὔριο». Τὸ

ἀρθρο μου τελείωνε μὲ τὴν ἔξῆς φράσι: «Λίγο ἀκόμη, στὸν δρόμο ποὺ βαδίζετε, καὶ θὰ ἀποκαλέσετε τὸν Κύριο μας ἀντιπρόσωπο τοῦ Πάπα στὸν οὐρανό».

Λίγο ἀργότερα ἐξέδωσα στὸ Μπουένος Ἀϊρες μία τρίπτυχη μελέτη μου, μὲ τὴν ὅποια ἔλαβαν πέρας οἱ διαξιφισμοί μου μὲ τοὺς παπικούς. Στὴ μελέτη ἐκείνη εἶχα συλλέξει ὅλα τὰ ἐδάφια ἀπὸ τὴν πατερικὴ γραμματεία τῶν τεσσάρων πρώτων αἰώνων, τὰ ὅποια ἀναφέρονται ἀμεσα ἡ ἐμμεσα στὰ λεγόμενα «χωρία περὶ πρωτείων» τῶν εὐαγγελίων (*Ματθ. ιστ' 18-19, Ιω. κα' 15-17, Λουκ. κβ' 31-32*). Ἀπεδείκνυα ὅτι ἡ περὶ πάπα διδασκαλία εἶναι ἀπολύτως ξένη καὶ ἀντίθετη πρὸς τὴν ἑρμηνεία ποὺ δίνουν οἱ πατέρες σ' αὐτὰ τὰ κείμενα. Καὶ ἡ ἑρμηνεία τῶν πατέρων εἶναι ἀκριβῶς ὁ κανόνας πάνω στὸν ὅποιον ἐννοοῦμε τὴν Ἀγία Γραφή.

Ἐκείνη τὴν περίοδο, ἀν καὶ ἀπὸ αἰτίες ἀσχετες τελείως μὲ τὰ γεγονότα, συνέβηκε νὰ ἔλθω γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἀμεση ἐπαφὴ μὲ τὴν Ὁρθοδοξία.

Πρὶν προχωρήσω σὲ ἔξιστόρησι τῶν γεγονότων, ὀφείλω νὰ ὀμολογήσω ἐδῶ ὅτι οἱ ἰδέες μου γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία εἶχαν ὑποστῆ μία ἀξιοσημείωτη ἔξέλιξι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς πνευματικῆς μου ὄδυσσείας. Όρισμένες συζητήσεις ποὺ εἶχα κάνει σὲ θέματα ἐκκλησιολογικὰ μὲ ἔνα ὅμιλο πολωνῶν ὄρθοδόξων, ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὴν πατρίδα μου, καὶ οἱ πληροφορίες ποὺ ἔπαιρνα ἀπὸ τὰ ἔντυπα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου σχετικὰ μὲ τὴν ὑπαρξὶ καὶ τὴ ζωὴ τῶν ὄρθοδόξων

κύκλων τῆς Δύσεως, μοῦ εἶχαν προκαλέσει τὸ εἰλικρινές ἐνδιαφέρον. Ἐπὶ πλέον ἀρχισα νὰ παίρνω διάφορα βιβλία καὶ περιοδικὰ ρώσων καὶ ἑλλήνων ἀπὸ τὸ Λουδίνο καὶ τὸ Βερολίνο, καθὼς καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ πολύτιμα βιβλία, ποὺ ἐκδίδει στὴ Νεάπολη τῆς Ἰταλίας ὁ ἀρχιμανδρίτης π. Βενέδικτος Κατσανεβάκης. Ἐτσι ἡ συμπάθεια μου γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία μεγάλωνε.

Σιγά-σιγά, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, χάνονταν μέσα μου οἱ προκαταλήψεις ἀπέναντι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Οἱ προκαταλήψεις αὐτὲς παρουσιάζουν τὴν Ὁρθοδοξία ὡς σχισματική, χωρὶς πνευματικὴ ζωὴ, καὶ ἀποξηραμένη ὁμάδα μικρῶν Ἐκκλησιῶν, ποὺ δὲν ἔχουν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τὸ σχίσμα ποὺ τὴν ἀπέκοψε «εἶχε πατέρα τὸν διάβολο καὶ μητέρα τὴν ὑπερηφάνεια τοῦ πατριάρχου Φωτίου».

Ἐτσι, ὅταν ἀνοιξα ἀλληλογραφία μὲ ἔνα σεβαστὸ μέλος τῆς ὄρθοδόξου ἱεραρχίας στὴ Δύσι -ποὺ τὸ δινομά του δὲν νομίζω ὅτι εἶμαι ἔξουσιοδοτημένος νὰ δημοσιεύσω- χάρι στὸ προσωπικό μου κριτήριο ποὺ ὀφειλόταν στὶς γενικὲς ἐκεῖνες πληροφορίες, ἥμουν πλέον ἀπολύτως ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε προκατάληψι σχετικὰ μὲ τὴν Ὁρθοδοξία καὶ μποροῦσα ἀντικειμενικὰ νὰ τὴν ἀτενίσω. Διαπίστωσα, λοιπόν, γρήγορα καὶ μάλιστα μὲ εὐχάριστη ἔκπληξη ὅτι συνέπιπτε ἀπολύτως ἡ ἀριθητικὴ θέσις ποὺ εἶχα πάρει ἔναντι τοῦ Παπισμοῦ μὲ τὴν ἐκκλησιολογικὴ διδασκαλία τῆς

Όρθοδοξίας. Ό σεβαστὸς ἵεράρχης στὰ γράμματά του παραδέχθηκε αὐτὴ τῇ σύμπτωσι, ἀλλὰ δὲν ἀφέθηκε νὰ ἐκφρασθῇ πλατύτερα, διότι ἔλαβε ὑπ’ ὄψιν του ὅτι διέμενα σὲ περιβάλλον προτεσταντικό.

Οἱ ὁρθόδοξοι στὴ Δύσι δὲν εἶναι καθόλου ἐπιρρεπεῖς στὸν προστηλυτισμό. Μονάχα ὅταν ἡ ἀλληλογραφία μας προχώρησε ἀρκετά, ὁ ὁρθόδοξος ἐπίσκοπος μοῦ ὑπέδειξε νὰ μελετήσω τὸ ὑπέροχο βιβλίο τοῦ Σεργίου Βουλγακῶφ «Ἡ Ὁρθοδοξία» καὶ τὴν ὅχι λιγότερο βαθυστόχαστη πραγματεία ὑπὸ τὸν ἴδιο τίτλο τοῦ μητροπολίτου Σεραφείμ. Στὸ μεταξὺ εἶχα γράψει σχετικὰ καὶ στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

Σ’ αὐτὰ τὰ βιβλία βρῆκα τὸν ἔαυτό μου. Δὲν ὑπῆρχε οὔτε μία παράγραφος ποὺ νὰ μὴν εὑρισκε ἀπόλυτα σύμφωνη τῇ συνείδησί μου. Τόσο σ’ αὐτὰ τὰ ἔργα ὅσο καὶ σὲ ἄλλα ποὺ μοῦ στέλλονταν συνοδευόμενα ἀπὸ ἐνθαρρυντικὲς ἐπιστολὲς -τώρα πλέον καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα- ἔβλεπα καθαρὰ πόσο ἡ ὁρθόδοξος διδασκαλία ἦταν βαθειὰ καὶ ἀγνὰ εὐαγγελικὴ καὶ ὅτι οἱ ὁρθόδοξοι εἶναι οἱ μόνοι χριστιανοὶ ποὺ πιστεύουν ὅπως πίστευαν οἱ χριστιανοὶ τῶν κατακομβῶν καὶ τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος τῶν μεγάλων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ μόνοι ποὺ μποροῦν νὰ ἐπαναλαμβάνουν μὲ ίερὴ καύχησι τὸν πατερικὸ λόγο: «Πιστεύουμε σὲ ὅ,τι παραλάβαμε ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους».

Ἐκείνη τὴν περίοδο ἔγραψα δύο βιβλία, τὸ ἔνα μὲ τὸν τίτλο «Ἡ ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς δυτικοὺς πατέρες» καὶ τὸ ἄλλο μὲ τὸν τίτλο «Ὁ Θεός σας,

ὁ Θεός μας καὶ ὁ Θεός». Τὰ βιβλία αὐτὰ ἐπρόκειτο νὰ κυκλοφορήσουν στὴ Νότιο Ἀμερική, ἀλλὰ δὲν πραγματοποίησα τὴν ἔκδοσί τους γιὰ νὰ μὴ δώσω εὔκολη καὶ ἐπικίνδυνη λαβὴ στὴν προτεσταντικὴ προπαγάνδα.

Ἄπὸ τὴν ὁρθόδοξο πλευρὰ μὲ συμβούλεψιμα νὰ ἐγκαταλείψω τὴν ἀπλῶς ἀριητικὴ ἀπέναντι τοῦ Παπισμοῦ θέσι μου, μέσα στὴν ὁποίᾳ εἶχα λασπώσει, καὶ νὰ διαμορφώσω τὸ προσωπικό μου «πιστεύω», ἀπὸ τὸ ὅποιο θὰ μποροῦσαν νὰ κρίνουν σὲ τί ἀπόστασι βρισκόμουν ἀπὸ τὴν Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία καὶ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξο.

Ἡταν μία δύσκολη ἔργασία, ποὺ τὴ συνώψισα στὶς ἔξης φράσεις: «Πιστεύω σὲ ὅλα ὅσα περιέχονται στὰ κανονικὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, σύμφωνα μὲ τὴν ἔρμηνεια τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, δηλαδὴ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ποὺ ἤσαν πράγματι οἰκουμενικὲς καὶ τῆς ὁμοφώνου διδασκαλίας τῶν Ἅγιων Πατέρων ποὺ ἀναγνωρίζονται καθολικὰ ὡς τέτοιοι».

Ἄπὸ ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἄρχισα νὰ καταλαβαίνω ὅτι ἡ συμπάθεια τῶν προτεσταντῶν ἀπέναντι μου κρύωνε, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀγγλικανοὺς ποὺ διέπονται ἀπὸ κάποιο οὐσιώδη συντηρητισμό. Καὶ μονάχα τώρα τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ὁρθοδόξων, ἀν καὶ ἀργὰ πάντα, ἀρχίσει νὰ ἐκδηλώνεται καὶ νὰ μὲ φέρῃ κοντὰ στὴν ὁρθόδοξία ὡς ἔνα «πιθανὸ κατηχούμενο».

Τὰ ἐπιχειρήματα ἐνὸς πολωνοῦ πανεπιστημιακοῦ

καθηγητοῦ, ποὺ γνώρισα τότε, μοῦ στερέωσαν τὴν πεποίθησι ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι στηριγμένη στὶς οὐσιώδεις ἀλήθειες τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Κατάλαβα ὅτι κάθε χριστιανὸς ἀλλης ὄμολογίας εἶναι ύποχρεωμένος νὰ θυσιάσῃ κάποιο σημαντικὸ τμῆμα τῆς πίστεως του γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν πλήρη δογματικὴ καθαρότητα καὶ ὅτι μονάχα ὁ ὄρθοδοξος χριστιανὸς δὲν ἔχει τέτοια ύποχρέωσι. Διότι αὐτὸς μονάχα ζῆ καὶ παραμένει στὴν ούσια τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὴν ἀποκεκαλυμμένη καὶ ἀναλλοίωτη ἀλήθεια.

Ἐτσι δὲν αἰσθανόμουν πλέον τὸν ἑαυτό μου μόνον ἀπέναντι τοῦ παντοδυνάμου Ρωμαιοκαθολικισμοῦ καὶ τῆς ψυχρότητος ποὺ μοῦ ἔδειχναν οἱ Διαμαρτυρόμενοι. Υπῆρχαν στὴν Ἀνατολὴ καὶ διάσπαρτοι σὲ ὅλη τὴν οἰκουμένη 280 ἑκατομμύρια χριστιανοὶ ποὺ ἀπήρτιζαν τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ μὲ τοὺς ὅποιους αἰσθανόμουν ὅτι βρίσκομαι σὲ κοινωνία πίστεως.

Ἡ κατηγορία περὶ θεολογικῆς μομιοποιήσεως τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν εἶχε γιὰ μένα καμμία ἀξία, διότι εἶχα ἐννοήσει τώρα ὅτι αὐτὴ ἡ παγία καὶ σταθερὴ ἐμμονὴ τῆς ὄρθοδοξού διδασκαλίας στὴν ἀλήθεια δὲν ἤταν πνευματικὸ πέτρωμα, ἀλλὰ ἀείζωη ροή, ὅπως τὸ ρεῦμα τοῦ καταρράχτη, ποὺ φαίνεται ὅτι μένει πάντα τὸ ὕδιο ἐνῷ τὰ νερά του διαρκῶς ἀλλάζουν.

Σιγὰ-σιγὰ οἱ ὄρθοδοξοὶ ἀρχισαν νὰ μὲ θεωροῦν ὡς δικόν τους. «Τὸ νὰ μιλᾶμε σ' αὐτὸν τὸν Ἰσπανὸ γιὰ

τὴν Ὁρθοδοξία -ἔγραφε ἔνας ὀνομαστὸς ἀρχιμανδρίτης- δὲν εἶναι προστηλυτισμός». Καὶ ἐκεῖνοι κι ἐγὼ εἶχαμε ἀντιληφθῆ, ὅτι βρισκόμουν ἦδη πλησίστιος στὸ λιμάνι τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅτι ἀνέπνεα πλέον στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Στὸ διάστημα αὐτὸν ἥμουν πλέον ὄρθοδοξος χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζω καὶ, ὅπως οἱ μαθηταὶ ποὺ βάδιζαν πρὸς Ἐμμαοὺς πλάι στὸν Θεῖο Διδάσκαλο, εἶχα διατύπει μιὰ πορεία πλάι στὴν Ὁρθοδοξία χωρὶς νὰ ἀναγνωρίσω ὄριστικὰ τὴν Ἀλήθεια παρὰ στὸ τέλος.

”Οταν πείσθηκα γιὰ τὴν πραγματικότητα αὐτή, ἔγραψα μιὰ μακρὰ ἔκθεσι τῆς περιπτώσεώς μου στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ στὴν Α.Μ. τὸν Ἀρχεπίσκοπο Ἀθηνῶν μέσω τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καὶ μὴν ἔχοντας πλέον νὰ κάμω τίποτε στὴν Ἰσπανία -ὅπου σήμερα δὲν ὑφίσταται ὄρθοδοξος παροικία- ἐγκατέλειψα τὴν πατρίδα μου καὶ πῆγα στὴ Γαλλία, ὅπου ζήτησα νὰ γίνω μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀφοῦ προηγουμένως ἄφησα νὰ περάσῃ λίγος καιρὸς ἀκόμη ὥσπου νὰ ὠριμάσῃ ὀλότελα ὁ καρπὸς τῆς μεταστροφῆς μου. Κατὰ τὸ διάστημα ἐκεῖνο ἐνεβάθυνα περισσότερο στὴ γινῶσι τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ δυνάμωσα τὶς σχέσεις μου μὲ τὴν ἱεραρχία τῆς.

”Οταν βεβαιώθηκα πλήρως γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἐκαμμα τὸ ἀποφασιστικὸ βῆμα καὶ ἔγινα δεκτὸς ἐπισήμως στὴν ἀληθινὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὡς μέλος της. Προτίμησα νὰ πραγματοποιηθῇ αὐτὸ τὸ μεγάλο

γεγονός στήν Ελλάδα, τὴν κατ' ἔξοχὴν χώρα τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅπου ἡλθα γιὰ νὰ σπουδάσω Θεολογία. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν μὲ δέχθηκε πατρικά. Ἡ ἀγάπη του καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του ξεπέρασταν τοὺς πόθους μου. Τὸ ἵδιο πρέπει νὰ πῶ καὶ γιὰ τὸν τότε πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τώρα ἐπίσκοπο Ρωγῶν κ. Διονύσιο, ποὺ μοῦ ἔδειξε πατρικὴ ἀγάπη.

Περιττὸ νὰ προσθέτω ὅτι μέσα σὲ τέτοια ἀτμόσφαιρα ἀγάπης καὶ στοργῆς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δὲν ἄργησε ν' ἀποφασίσῃ τὴν κανονικὴ ἀποδοχὴ μου στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας. Κατὰ τὴν κατανυκτικὴ ἐκείνη ἱερὰ τελετὴ τιμήθηκα μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν καὶ ἀκολούθως ἔγινα δεκτὸς ὡς μοναχὸς στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης. Λίγο ἀργότερα χειροτονήθηκα διάκονος ἀπὸ τὸν "Ἄγιο Ἐπίσκοπο Ρωγῶν.

Ἀπὸ τότε ζῶ μέσα στὴν ἀγάπη, τὴν συμπάθεια καὶ τὴν κατανόησι τῆς Ἑλληνικῆς Ἑκκλησίας καὶ ὅλων τῶν μελῶν της. Ζητῶ ὅλων τὶς προσευχὲς καὶ τὴν πνευματικὴ συμπαράστασι γιὰ νὰ σταθῶ πάντα ἄξιος τῆς Χάριτος, ποὺ μοῦ δόθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο.

Stanislav Jedrezesky

ΔΥΟ ΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ*

Δἐν ἀποτελεῖ σκοπὸ αὐτῶν τῶν σελίδων προσωπική τις δικαιολογία τῆς μεταστροφῆς τοῦ συγγραφέως των εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἀλλὰ μία ἀπολογητικὴ μαρτυρία, συγκεκυνημένη καὶ εὐγνώμων, τῆς ἀγνότητος τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐθαρσίας τῆς διδασκαλίας της.

Ἡ πρωτοτυπία τῆς παρούσης μελέτης δὲν ἔγκειται ἀκριβῶς εἰς τὸ θέμα, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχουν ἥδη γραφεῖ ἀναρίθμητα ἔργα θεωρίας ἀπὸ πάσης ἐκκλησιαστικῆς ἐπόψεως, ἀλλὰ εἰς τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου τοῦτο ἀναλύεται διὰ πρώτην φοράν. Ὁ πατὴρ Ballester δὲν ἥρκεσθη εἰς τὸ νὰ ἐμφανίσῃ ἀπλῶς τὴν θεωρητικὴν ἔκφρασιν τῆς θεολογικῆς του κρίσεως: οὗτος εἶναι κάτοχος ἐνὸς θεολογικοῦ βιώματος, ἐκ τοῦ ὁποίου παρεκινήθη εἰς τὴν πλέον ὁδυνηρὰν τῶν πνευμα-

* Τὰ γραφόμενα ἀποτελοῦν πρόλογο στὸ βιβλίο ποὺ ἔγραψε ὁ π. Παῦλος Μπάλλεστερ-Κονβαλιέρ μὲ τίτλο Ἡ μεταστροφὴ μου εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, Ἀθήνα 1954, μετὰ τὴ δημοσίευση στὴν Κιβωτὸ τῶν δύο ἀρθρων.

τικῶν ὁδοιποριῶν καὶ εἰς τὴν ἐπιπονωτέραν τῶν θυσιῶν: Τὴν ἐγκατάλεψιν τῆς Ἐκκλησίας του καὶ τὸν ἀποχωρισμὸν τῆς πατρίδος του.

Τὴν ἐκφρασιν τοῦ θεολογικοῦ τούτου βιώματος καὶ τῆς αὐτοειλικρινείας του μόνον μία ἴδιαιτέρα ἔμπνευσις καὶ μία σπανιωτάτη δύναμις βουλήσεως ἡδύνατο νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ μεταβάλῃ εἰς λαμπρὰν πραγματικότητα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐπομένων κεφαλαίων, ἔχει ὁ ἀναγνώστης τὴν εὔκαιρίαν νὰ ἀκολουθήσῃ εὐσέβως, βῆμα πρὸς βῆμα, τὴν ἐπίμαχον πορείαν τούτου τοῦ φραγκισκανοῦ μοναχοῦ, ἀπὸ τὰς πρώτας του δειλὰς ἀμφιβολίας, μέχρι τῆς πλέον ἀποφασιστικῆς ὅμολογίας τῆς Ὁρθοδοξίας ὡς τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Τοιούτου εἴδους μεταιστροφαί, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσότεραι καὶ συχνότεραι, ἀποτελοῦν καὶ μίαν αὐστηρὰν ἀγγελίαν διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἥτις ἔχασε πλέον τὴν μεσαιωνικήν της εὔκαιρίαν νὰ μεταβληθῇ εἰς δικτατορικὸν κέντρον μιᾶς τερατώδους πολιτικοεκκλησιαστικῆς αὐτοκρατορίας. Ἀποτελεῖ ἐπίσης τὴν ἐκφραστικωτέραν τῶν ὁδηγιῶν διὰ τὰς χριστιανικὰς ἐκείνας ὄμάδας τῶν περιπατούντων ἀκόμη εἰς τὸ σκότος πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς ποιμητης. Ἄλλα, προπαντός, εἶναι ἐν τῶν πλέον ἐνισχυτικῶν μαθημάτων, τὸ ὅποιον δυνάμεθα νὰ λάβωμεν σήμερον ἡμεῖς οἱ ἡδη Ὁρθόδοξοι· μία ἀντικειμενική καὶ ἐμπαθής μαρτυρία περὶ τῆς ἀγνότητος τῆς θρη-

σκευτικῆς μας κληρουνομίας, καὶ μία εὐσέβεστάτη ἀπονομὴ τιμῆς πρὸς τὴν πιστότητα μὲ τὴν ὁποίαν οἱ πρόγονοι μας ἐγνώριζον νὰ τὴν διατηροῦν ἀλώβητον, ἐν μέσῳ τῶν σκληροτέρων ἴστορικῶν δοκιμασιῶν καὶ τῶν δυσμενεστέρων ἐποχῶν.

”Ανθρωποι, ὡς ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης μελέτης, οἵτινες γνωρίζουν τί πιστεύουν καὶ διατί, καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἔχουν φθάσει εἰς τὴν πληρότητα τῆς πίστεως ταύτης, καὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ παράσχουν μαρτυρίαν καὶ ἀπολογίαν αὐτῆς, μὲ τὴν σταθερότητα μιᾶς ἀπολύτου βεβαιότητος καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν νῦν τῆς Ἀληθείας, εἶναι οἱ πρωτίστως κεκλημένοι εἰς τὸ νὰ μεταλαμπαδεύουν τὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τὰ σκότη τῶν ξένων χριστιανικῶν φιλοσοφιῶν, μὲ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν διὰ τῶν ὁποίων θὰ καταστῇ δυνατὴ κάποια ἡ πραγματοποίησις τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἑκείνου πόθου, τῆς μιᾶς ποίμνης ὑπὸ ἔνα Ποιμένα, περὶ τοῦ ὁποίου διὰ τοσαύτης ἐπιμονῆς ἐδεήθη ὁ Κύριος πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα.

Εικόνα Ἑξαφύλλου: Οἱ Ἅγιοι Τρεῖς Νέοι Ιεράρχες (Μέγας Φώτιος, Ἅγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Ἅγ. Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός). Φορητή εἰκόνα Τ. Μ. Παρακλήτου Ωρωποῦ Ἀττικῆς, 1980.

Τὸ παρὸν ἀρθρο ἀνετυπώθη ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ περιοδικὸν Θεοδρομία (ἔτ. Η' τ. 1, 'Ιανουάριος-Μάρτιος 2006, σσ. 69-88). Έξεδόθη ἐκ τῆς Ιερᾶς Μνῆς Αγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ (Δῆμος Φιλώτα - Φλώρινα, ☎ 697 40 41 615), τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν Γραφικῶν τεχνῶν «Τὸ Παλίμψητον»